



**Länsstyrelsen
Stockholm**

BESLUT

1 (18)

Datum
2013-12-20

Beteckning
4031-39703-2013

Enheten för överklaganden
Carina Johansson
08-7854358

Klaganden
Se sändlista

Motpart
Stockholms kommun
105 35 Stockholm

STOCKHOLMS STAD Kommunstyrelsen Registraturet	
Ink.	2013 -12- 23
Dnr:	311-1564/2012
Till:	LTU, kop. för avd.

**Överklagande i fråga om detaljplan för Albano och Norra Djurgården
2:2 m fl i stadsdelarna Norra Djurgården och Vasastaden i
Stockholms kommun**

Beslut

Länsstyrelsen avvisar överklagandet av Svenska Turistföreningen Stockholmskretsen.

Länsstyrelsen ändrar, efter medgivande från kommunen, kommunfullmäktiges beslut den 17 december 2012 att anta detaljplan för Albano och Norra Djurgården 2:2 m fl i stadsdelarna Norra Djurgården och Vasastaden, vad gäller planbestämmelsen SB1. Planbestämmelsen SB1 ska ha lydelsen "Skola och parkering. Student- och forskarbostäder får uppföras i de tre översta våningarna."

Länsstyrelsen avslår överklagandena i övrigt.

Bakgrund

Kommunfullmäktige i Stockholms kommun beslutade den 17 december 2012, § 20, att anta detaljplan för Albano och Norra Djurgården 2:2 m fl i stadsdelarna Norra Djurgården och Vasastaden i Stockholm.

Lars Eriksson Gräv & Transport AB, Föreningen Gustavianska Parken, Förbundet för Ekoparken, Haga-Brunnsvikens Vänner och Svenska Turistföreningen Stockholmskretsen överklagade kommunfullmäktiges beslut till Länsstyrelsen i Stockholms län.

Länsstyrelsen i Stockholms län beslutade den 12 april 2013, dnr 4031-4245-2013, att avvisa överklagandet av Svenska Turistföreningen Stockholmskretsen och avslå övriga överklaganden.

Länsstyrelsens beslut överklagades därefter till Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt. *Lars Eriksson Gräv & Transport AB* har i överklagandet begärt att ärendet ska återförvisas till Länsstyrelsen för ny handläggning eftersom två av bolagets bilagor till överklagandet inte hade kommit Länsstyrelsen tillhanda innan

Datum
2013-12-20

Beteckning
4031-39703-2013

Länsstyrelsen fattade sitt beslut i ärendet och att innehållet i bilagorna därför inte beaktats. Mark- och miljödomstolen fann i slutligt beslut den 19 november 2013, mål nr P3221-13, att bolagets komplettering inte kommit Länsstyrelsen till handa innan Länsstyrelsen fattat beslut i ärendet och att de synpunkter som bolaget anfört inte heller tidigare anförts eller blivit föremål för prövning på talan av annan klagande hos Länsstyrelsen. Mot bakgrund härav upphävde domstolen Länsstyrelsens beslut i sin helhet och återförvisade målet till Länsstyrelsen för ny handläggning och prövning av bolagets talan.

Mot bakgrund härav gör Länsstyrelsen följande bedömning.

Överklagandena

Länsstyrelsen konstaterar att *Lars Eriksson Gräv & Transport AB, Föreningen Gustavianska Parken, Förbundet för Ekoparken, Haga-Brunnsvikens Vänner och Svenska Turistföreningen Stockholmskretsen* har överklagat kommunfullmäktiges beslut den 17 december 2012, § 20, att anta detaljplan för Albano och Norra Djurgården 2:2 m fl i stadsdelarna Norra Djurgården och Vasastaden i Stockholm.

Lars Eriksson Gräv & Transport AB yrkar att detaljplanen upphävs och har till stöd för sin talan anfört bl.a. följande. Kommunen har efter den senaste utställningen och före antagandet gjort en mängd förändringar vilket bör föranleda en ny utställning. Den obligatoriska genomförandebeskrivningen har ett annat datum än planens övriga handlingar, vilket gör att dess giltighet är oklar. Särskilt mot bakgrund av att både SL m.fl. parter krävt att avtal ska vara tecknat med Stockholms stad beträffande alla gemensamma frågor innan detaljplanen antas. Vidare saknades vid antagandet av planen de viktiga utredningarna om risker vilket gör att fullmäktiges beslutsunderlag varit ofullständigt. Ytterligare en brist är att planens konsekvenser just för fastigheten Norra Djurgården 1:51 särskilt vad gäller trafik och risker, inte är belysta någonstans i handlingarna. Fastigheten blev helt plötsligt utesluten från detaljplanen trots att den från början skulle ha ingått. Därigenom har en självklar samplanering över fastighetsgränsen uteblivit och den nya detaljplanen utformats helt utan hänsyn till följderna för den kringgärdade fastigheten. Bolaget kallades inte till samråd under detaljplaneprocessen och ingen av synpunkterna som bolaget lämnat till kommunen har beaktats. Kommunen har inte heller beaktat att det redan finns en detaljplan för marken precis norr om fastigheten, där genomförandetiden fortfarande löper. Inom fastigheten Norra Djurgården 1:51 ligger en kulturhistorisk värdefull industribyggnad kallad Albano Smide från 1888. De två byggnadskropparna ligger i vinkel med sin långa sida utefter Värtabanans järnväg och den kortare nordöstra sidan mot Albanos gamla industriområde. Byggnaden har grönklassificerats av Stockholms Stadsmuseum och får inte förvanskas. På den norra byggnaden finns en ovanligt stor graffitimålning, där frågan har väckts om byggnadsminnesförklaring. Med anledning av ovanstående rekommenderas i miljökonsekvensbeskrivningen att detaljutformning av området närmast industribyggnaden Albano Smide så långt som möjligt ska synliggöra byggnaden i sin nya miljö. Trots detta är byggnaden omgiven av en tunnel, en bro, en trappa och ny universitetsbyggnad, vilka bör tas

Datum
2013-12-20

Beteckning
4031-39703-2013

bort. Mellan Albano Smide och trappan bildas ett smalt och 10 meter djupt schakt, samtidigt som ett återställande av tidigare uppfartsmöjlighet till norra entrén omöjliggörs. Att uppföra så höga hus som planen medger innebär ett brott mot 4 kap. 7 § miljöbalken om skydd av nationalstadsparken. Albano Smide ligger alldeles intill Värtabanan med dess godstrafik med explosiva och brandfarliga ämnen. Riskerna för universitetet beskrivs utförligt i Briab Fördjupad Riskanalys i mars 2012. Albano Smide är endast omnämnd som "en i stort sett obebyggd industritomt", och ingenting sägs om riskerna. Däremot diskuteras ingående hur de nya byggnaderna kan skadas. Med tanke på risken för brand och giftiga gaser borde mynningen ligga minst 50 meter bort från Albano Smide, inte som nu endast fyra meter. Detaljplanen omöjliggör även angörningen av långa fordon med släp till fastigheten eftersom planen hindrar en fortsatt användning av den parallella väg som löper utmed Roslagsvägen för in- och utfart till Albano Smide. Den föreslagna in- och utfarten mot Roslagsvägen utgör dessutom allmän trafikfara då den är placerad nära en skymmande kurva och långa fordon nu måste svänga in direkt från Roslagsvägen med dess snabba och täta trafik. Vidare bör vägen som tidigare anslutit till fastighetens norra del och dåvarande entré återställas i körbart skick. Enligt 1 kap. 5 § ÄPBL ska både allmänna och enskilda intressen beaktas. Detaljplanen leder i stället till både praktiska och ekonomiska skador för den enskilda fastigheten Norra Djurgården 1:51. Trots att Albano Smide utsätts för mycket stora risker så har det inte gjorts någon miljökonsekvensbeskrivning för denna fastighet. I en miljökonsekvensbeskrivning borde det ha framkommit att all befintlig verksamhet vid Albano Smide inte längre blir möjlig. Av 6 kap. 12 § miljöbalken framgår att den betydande miljöpåverkan som planens genomförande kan väntas medföra samt rimliga alternativ med hänsyn till planens syfte och geografiska räckvidd, ska identifieras, beskrivas och bedömas. Det har inte gjorts någon sådan alls när det gäller tunnelmynningens placering trots dess stora konsekvenser för Albano Smide. Vidare har utställningsunderlaget varit undermåligt. I planbeskrivningen anges att det i södra Albano idag inte finns något värde för rekreation och friluftsliv, vilket inte stämmer. I dag finns det redan ett detaljplanelagt parkområde längs i söder precis norr om Albano Smide med soligt söderläge och sjöutsikt i väster. Exakt där vill bolaget att det ska fortsätta vara park. Parken är också den som binder ihop hela nationalstadsparken. Utställningsunderlaget redovisar inte heller riskerna för allmänheten vid en explosion i tunneln. Detaljplanen i utställningen redovisar inte heller hur det kommer att bli närmast intill Albano Smide i gränsen mot norr och öster. Det finns inga illustrationer och stadsbyggnadskontoret vägrar att delge ritningsunderlag med hänvisning till att det inte är offentliga handlingar. Detaljplanens utställningshandlingar innehåller således medvetet oriktiga uppgifter och medvetet oriktiga illustrationer. Trots Albano Smides kulturvärden kommer byggnaden att begravas i en 12 meter djup grop. Fasaderna kommer inte längre att vara synliga och norra fasaden blir helt utan ljus på grund av taket på den nya byggnaden. Södra fasaden blir helt dold på grund av bron. De inskränkningar i användningen och exploatering av fastigheten som detaljplanen gör på grund av att tunnelmynningen kommer så nära, innebär att fastigheten tappar ett mycket stort ekonomiskt värde. Även hyresgäster i fastigheten gör

Datum
2013-12-20Beteckning
4031-39703-2013

förluster. I detaljplanens slutskede har kommunen ändrat detaljplanens utformning på den nya byggnaden närmast Albano Smide så att den helt i onödan får ett utstickande spetsigt hörn som skymmer de viktiga reklamskyltarna för Albano Smide och innebär stor ekonomisk skada. Detaljplanen gör det omöjligt för handikappade att kunna komma fram till ytterdörren från Roslagsvägen och att ta sig upp till den övre nivån ovanpå tunneln och via bron över till Roslagsvägen. Albano Smide kan inte heller nås av räddningsfordon på den norra eller den östra delen och nödutgångarna blockeras och hamnar i det 10 meter djupa schaktet. I Europakonventionen anges att man inte får begränsa enskildas möjligheter att exploatera eller använda sin egendom. Detaljplanen är definitivt ett brott mot Europakonventionen. I trafikutredningen redovisas inte trafiken till och från Albano Smide eller att in- och utfarten till garaget norr om Albano Smide för hela södra universitetsområdet kommer att ske på samma ställe helt oöväntat. Trafikutredningen visar inte heller att den verkliga angöringen till universitetet i praktiken kommer att bli just in- och utfarten till Albano Smide. Dessa livsfarliga konsekvenser för allmänheten måste visas i en ny utställning. Hela trafiksituationen skulle enkelt kunna lösas genom att den nuvarande parallellgatan får vara kvar. Atkins, som gjort trafikutredningen, bekräftar att man inte beaktat konsekvenserna för Albano Smide eller den nya utfarten i trafikutredningen och hänvisar till direktiv från kommunen. Vidare borde detaljplanen inte heller få blockera möjligheterna till en garageinfart på Albano Smide vilket blir omöjligt om infarten till norra byggnaden inte får vara kvar. Detaljplanen borde även möjliggöra byggandet av ett garage under Albano Smide.

Föreningen Gustavianska Parken yrkar att detaljplanen upphävs och har till stöd för sin talan anfört bl.a. följande. Planen medför att det historiska landskapets natur- och kulturvärden skadas. De skador av någon betydelse som kommer att uppstå består i följande. Överdäckningen av sprickdalen norr om Albanoberget och den nya sträckningen av dalsänkan och dess förbindelse mot Söderbrunn förändrar radikalt områdets topografi. Planförslaget innebär allvarlig skada på det historiska landskapet och intrång i naturen. Albanoområdet har en avgörande betydelse för förståelsen av det historiska landskapet. Parklandskapet kommer inte längre att kunna urskiljas och stadsfronten kommer att förskjutas in i parken. Härigenom går en stor del av det historiska landskapet förlorat. Siktlinjer från Hagaparken kommer enligt planbeskrivningen att påverkas negativt. Vidare påverkas även utsikten från Stora pelousen i Hagaparken negativt. Ingen av de vyer över Brunnsviken som ingick i den gustavianska landskapsgestaltningen har uppmärksamats i planarbetet eller miljökonsekvensbeskrivningen. Hur dessa utblickar påverkas har överhuvudtaget inte analyserats. Miljökonsekvensbeskrivningen har inte på ett rättvisande sätt utrett miljökonsekvenserna eller uppfyllt kravet på att redovisa ett meningsfullt nollalternativ. Dess slutsatser gällande planens negativa inverkan på områdets natur- och kulturvärden kan därför inte tas för intäkt att planen tillgodoser det lagstadgade skyddet. Av planbeskrivningen framgår att skaderekvisitet är feltolkat, då man skrivit "betydande negativa konsekvenser" istället för skaderekvisitet som anges i förarbetena: "negativ inverkan av någon betydelse för de angivna värdena". Vad gäller plan-

Datum
2013-12-20Beteckning
4031-39703-2013

områdets betydelse i det historiska landskapet är de långsträckta sprickdalarna utmärkande för stockholmslandskapet. Vid Albano korsar två dalgångar varandra. Det dramatiska mötet mellan dalgångarna förstärks av de omgivande bergsmassiven. Områdets bevarandevärde i ett geologiskt sammanhang förstärks av närheten till en närmast orörd del av Stockholmsåsen, Stallmästarholmen i Bellevueparken. Det värdet förstärks ytterligare av att motsvarande särdrag i det historiska landskapet utplånats vid Norrtull. Ett av de mest iögonfallande historiska landskap som Stockholm kan visa upp är Brunnsvikens landskap skapat av Gustav III och det finns få motsvarigheter. I den engelska landskapsparkens form ville kungen skapa ett äreminne åt sig själv. Namngivningen av Albano inspirerades av Albanerberget i fonden av Albanersjön. Samspelet mellan det naturpräglade och förskönade landskapet blev ett huvudmotiv i Gustav III:s omdaning av miljön kring Brunnsviken. Kontrasterna i sprickdalslandskapet utnyttjades skickligt av Gustav III och hans arkitekter. Det är i detta perspektiv som varje ingrepp i denna historietyngda landskapskomposition måste prövas. Plats- och landskapsanalysen borde ha varit mer grundlig vad gäller den nya bebyggelsen nedanför Albanoberget. Den planerade tätbebyggda kvartersstaden hör inte hemma i den luftiga bebyggelsen norr om Roslagstull. Grunden för miljökonsekvensbeskrivningen är så bristfällig och felaktig att den inte kan ligga till grund för bedömning av planens miljöpåverkan. Gestaltningssprogrammet har återgetts utan att diskuteras. Den har svag objektivitet och distans. Frågeställningar som rör strategisk miljöbedömning har avfärdats med att universitetets lokalbehov endast kan tillgodoses på den här platsen. Ingen utredning som styrker detta visas. Ett nollalternativ måste vara rimligt för att ge en rättvisande jämförelse med det föreslagna planalternativet. Tanken att ett område beläget precis utanför stadskärnan skulle lämnas som en ogräsbevuxen grusyta är knappast rimlig. I miljökonsekvensbeskrivningen jämförs det svaga ekologiska sambandet mellan Bellevueparken/Hagaparken och Norra Djurgården som detaljplanen ger med det lika svaga sambandet i nollalternativet, varvid de befins likvärdiga. Det beror naturligtvis på att en grusplan har valts som jämförelsealternativ. Även vad gäller miljökonsekvensbeskrivningens tabell avseende konsekvenser för naturmiljön hade jämförelsealternativet varit rimligare om ytan åtminstone gjorts grön.

Förbundet för Ekoparken och Haga-Brunnsvikens Vänner yrkar i gemensam skrivelse att detaljplanen upphävs och har till stöd för talan anfört bl.a. följande. Utgångspunkten för överklagandet är områdets strategiska läge i nationalstadsparken, som en integrerad del av Haga-Brunnsvikens engelska landskapspark och som en viktig biologisk spridningsväg. Detaljplanen strider i flera avseenden mot 4 kap. 7 § miljöbalken. I förarbetena likställs nationalstadsparker med UNESCO:s definition av historiska landskap och regeringen fastslår att området Ulriksdal-Haga-Brunnsviken-Djurgården som helhet väl uppfyller UNESCO:s kriterier på ett historiskt landskap. Skyddet innebär begränsningar för ny bebyggelse och anläggningar. I förarbetena anges vidare att med rekvisitet "skada" i den nu aktuella bestämmelsen avses negativ inverkan av någon betydelse för de angivna värdena. "Negativ inverkan av någon betydelse" betyder i det närmaste ingen skada, således ett mycket strikt skaderekvisit. Vad gäller eventuellt tillkommande

Datum
2013-12-20

Beteckning
4031-39703-2013

byggnader preciseras i förarbetena vilka krav som ska ställas på sådana byggnader så att åtgärdernas form och skala samt bevarande av karaktären av byggnader i parkmiljö särskilt bör uppmärksammas. Begränsningen avseende "karaktären av byggnader i parkmiljö" syftar till att bevara landskapets huvudstruktur, vilket är ett övergripande mål för lagen. Ur förarbetena kan framhållas att nya byggnader som inte behövs för att befintliga verksamheter ska fungera inte bör medges, att etablerade verksamheter får utvecklas i anslutning till tidigare ianspråktaga områden, att det är möjligt att uppföra ett begränsat antal nya byggnader och att byggnadsområdena inte får utvidgas men väl kompletteras. Vidare kommer den starka kontinuiteten i riksdagens och regeringens uppfattning till uttryck i synen på den övergripande inriktning som förändringar i markanvändningen ska ha. Syftet med parken är tydligt angivet. Den ska gagna natur-, kultur- och rekreationsvärden. All ny- och ombyggnation ska underordnas detta syfte. Dessa preciseringar motiveras av en strävan att hålla nere det exploateringsstryck som riktas mot ett så stort och centralt beläget parkområde som nationalstadsparken till ett absolut minimum. Ett konkret uttryck för denna strävan är den för ett riksintresse unika åtgärden att undanta nationalstadsparker från avvägningar mot andra riksintressen. Planen strider fullständigt mot lagen och den idé om parken som lagen ska bära upp. Den enorma byggnadsvolym, som pressas in på detta begränsade område skulle utplåna nationalstadsparken som idé och företeelse. Planen strider mot lagen då den skadar det historiska landskapets natur- och kulturvärden, innebär intrång i naturmiljön och skadar spridningsvägarna inom parken. Vidare strider planen mot lagens syfte så som det givits uttryck i förarbetena då den ändrar områdets huvud- och landskapsstruktur, innebär mycket stora huskroppar, tillåter nya byggnader och anläggningar som inte behövs för att befintliga verksamheter ska kunna fungera bl.a. en mycket stor andel bostäder, 100 000 kvm nya lokaler och 1 000 lägenheter är en mycket stor byggnadsvolym som inte kan karaktäriseras som "ett begränsat antal nya byggnader", någon befintlig verksamhet för undervisning och bostäder har aldrig funnits inom området, det bebyggda området utvidgas och nationalstadsparkens natur-, kultur- och rekreationsvärden samt biologiska mångfald försvagas. Det är häpnadsväckande att det i planbeskrivningen sammanfattningsvis sägs att planförslaget inte har några betydande miljökonsekvenser. Planbeskrivningen vidgår negativa konsekvenser, såväl som positiva. Detta är grund nog att förklara förslaget olagligt då lagen inte medger något kompensationsresonemang. Planen strider därtill mot miljöbalken och PBL rörande miljökonsekvensbeskrivningar genom att inte redovisa och jämföra relevanta alternativ. Föreningarna yrkar att norra Albano efter de intrång och skador som gjorts till följd av bygget av Norra länken snarast efter färdigställandet av motorleden återställs så att endast en obetydlig skada återstår. Vidare yrkar föreningarna att en noggrann genomgång av området görs för att säkerställa att arkeologiska lämningar som skulle kunna skadas inte finns.

Svenska Turistföreningen Stockholmskretsen har haft invändningar bl.a. gällande att detaljplanen går emot nationalstadsparkens bestämmelser och syften.

Datum
2013-12-20

Beteckning
4031-39703-2013

Länsstyrelsen beslutade i delbeslut den 23 januari 2013, dnr 4041-616-2013, i sin egenskap av regional planmyndighet, att med stöd av 12 kap. 1 § första stycket punkt 1 plan- och bygglagen (1987:10), ÄPBL, ta upp den antagna planen för prövning. Som skäl för beslutet angavs att detaljplanen med nuvarande utformning innebär att bostäder som inte har en koppling till universitetet och högskola, vilket inte är förenligt med syftet för Kungliga nationalstadsparken, kan tillkomma. Därigenom finns en risk för att riksintresset Kungliga nationalstadsparken inte tillgodoses.

Kommunstyrelsen i Stockholms kommun beslutade den 20 februari 2013, § 27, att medge ändring av detaljplan för området Albano och Norra Djurgården 2:2 m fl i stadsdelarna Norra Djurgården och Vasastaden. Beslutet innebär att Länsstyrelsen medges rätt att ändra lydelsen på texten till planbestämmelsen SB1 på plankartan till "Skola och parkering. Student- och forskarbostäder får uppföras i de tre översta våningarna."

Klagandena har givits tillfälle att yttra sig över den av kommunen medgivna ändringen.

Länsstyrelsen beslutade den 12 april 2013 att avskriva ärendet avseende överprövning enligt 12 kap. 1 § första stycket punkt 1 ÄPBL, dnr 40412-2217-2013, från vidare handläggning.

Motivering

En ny plan- och bygglag (2010:900), PBL, trädde i kraft den 2 maj 2011 då den äldre plan- och bygglagen (1987:10), ovan och nedan benämnd ÄPBL, upphörde att gälla. Enligt punkten 2 i övergångsbestämmelserna till PBL framgår att äldre föreskrifter fortfarande ska gälla för ärenden som har påbörjats före den 2 maj 2011. Den numera upphävda ÄPBL ska därför tillämpas i ärendet.

Talerätt

Enligt 22 § förvaltningslagen (1986:223) får ett beslut överklagas av den som beslutet angår om det gått honom emot och beslutet kan överklagas. Enligt rättspraxis anses ett beslut att anta en detaljplan angå ägare till, hyresgäster eller boende på de fastigheter som ligger inom planområdet eller som gränsar direkt till detta. Vidare anses de som har fått en underrättelse om beslut att anta en detaljplan med besvärshänvisning ha rätt att överklaga ett planbeslut (jfr. RÅ 1991 ref. 80).

Av 13 kap. 5 § ÄPBL framgår dessutom att ett beslut att anta en detaljplan får överklagas endast av den som senast under utställningstiden skriftligen har framfört synpunkter som inte blivit tillgodosedda.

Genom aktuellt antagandebeslut upphävs strandskyddet inom planområdet. Enligt 13 kap. 6 § första stycket punkt 2 ÄPBL får en sådan ideell förening som avses i

Datum
2013-12-20

Beteckning
4031-39703-2013

16 kap. 13 § miljöbalken överklaga ett beslut att anta en detaljplan som innebär att ett område inte längre ska omfattas av strandskydd enligt 7 kap. miljöbalken.

Av 16 kap. 13 § miljöbalken framgår att kraven som ställs på ideella föreningar för att de ska ha talerätt är att de (1) har till huvudsakligt ändamål att tillvarata naturskydds- eller miljöskyddsintressen, (2) inte är vinstdrivande, (3) har bedrivit verksamhet i Sverige under minst tre år, och (4) har minst 100 medlemmar eller på annat sätt visar att verksamheten har allmänhetens stöd.

Av 1 § stadgarna för Svenska Turistföreningen (STF) framgår att föreningen har till ändamål att främja svensk turism och att sprida kännedom om land och folk. STFs uppgift är därvid bl.a. att värna om svensk natur, kultur och miljö från turistisk synpunkt.

Länsstyrelsen anser inte att det av stadgarna för Svenska Turistföreningen Stockholmskretsen framgår att föreningens huvudsakliga ändamål är att tillvarata naturskydds- eller miljöskyddsintressen i den bemärkelse som avses i 16 kap. 13 § miljöbalken. Det har heller inte framkommit att föreningen ska anses berörda av beslutet på annat sätt. Svenska Turistföreningen Stockholmskretsen har därför inte rätt att överklaga antagandebeslutet. Föreningens överklagande ska därför avvisas, d.v.s. inte tas upp till prövning.

För övrigt kan Länsstyrelsen konstatera att de andra ideella föreningarna som har överklagat antagandebeslutet, Föreningen Gustavianska Parken, Förbundet för Ekoparken och Haga-Brunnsvikens Vänner, har fått en underrättelse om beslut att anta detaljplanen med besvärshänvisning. Detta innebär att dessa föreningar har rätt att överklaga antagandebeslutet oavsett om de uppfyller kraven i 16 kap. 13 § miljöbalken eller inte.

Prövningen i övrigt

Länsstyrelsen tar upp ärendet till prövning på talan av Lars Eriksson Gräv & Transport AB, Föreningen Gustavianska Parken, Förbundet för Ekoparken och Haga-Brunnsvikens Vänner.

Vid denna prövning har Länsstyrelsen enligt 13 kap. 8 § ÄPBL antingen att fastställa eller upphäva antagandebeslutet i dess helhet. Länsstyrelsen kan således inte med anledning av överklagandena göra ändringar i eller tillägg till planen eller pröva någon annan planutformning än den kommunen har antagit. Länsstyrelsen kan härvid konstatera att kommunen har medgett att planen ändras på så sätt att planbestämmelsen SB1 ska ha lydelsen: "Skola och parkering. Student- och forskarbostäder får uppföras i de tre översta våningarna."

Ifrågavarande detaljplan syftar till att säkerställa universitetets nuvarande och förväntade framtida behov av nya och ändamålsenliga lokaler samt tillfredsställa en del av Stockholms stora behov av student- och gästforskarbostäder. En vidare målsättning är att etablera Albano som ett nav inom Vetenskapsstaden. Det nya

Datum
2013-12-20

Beteckning
4031-39703-2013

området ska utformas till en attraktiv utbildnings- och forskarmiljö som tar stor hänsyn till Nationalstadsparkens natur- och kulturmiljövärden. Totalt planeras området rymma ca 150 000 kvm bruttoarea nybyggnad, varav ca 100 000 kvm avser högskolelokaler och ca 50 000 kvm avser student- och gästforskarbostäder. Sammanlagt ca 1 000 lägenheter tillskapas.

Plan- och bygglagen bygger på principen om decentralisering av beslutsfattandet och kommunal självbestämmanderätt i frågor som rör bl.a. riktlinjer för markanvändningen i kommunen. Således föreskrivs i 1 kap. 2 § ÄPBL att det är en kommunal angelägenhet att planlägga användningen av mark och vatten. En konsekvens av detta är att den statliga kontroll som prövningen innefattar vid ett överklagande i många fall stannar vid en prövning av om ett överklagat kommunalt beslut att anta en detaljplan ligger inom ramen för det handlingsutrymme som de materiella reglerna ger kommunen.

I ärendet har det framställts invändningar mot planen som rör såväl enskilda som allmänna intressen. Dessutom har det framställts invändningar om formella brister.

Vid planläggning ska enligt 1 kap. 5 § ÄPBL både enskilda och allmänna intressen beaktas. Kommunens beslut att anta en detaljplan bör enligt förvaltningsrättsliga grunder således upphävas endast om kommunen i sin bedömning gjort en felaktig avvägning mellan motstående enskilda intressen eller motstående enskilda och allmänna intressen, eller i de fall då kommunen förfarit felaktigt vid handläggningen av planärendet. Länsstyrelsens prövning i ett ärende avseende en överklagad detaljplan avser därför i allt väsentligt frågor som är av betydelse för de klagande i deras egenskap av sakägare, d.v.s. frågor som rör de klagandes enskilda intressen. Länsstyrelsen har således i ärendet att göra en avvägning mellan klagandenas enskilda intressen men samtidigt beakta kommunens handlingsfrihet när det gäller utformningen av planen.

I 5 kap. 2 § ÄPBL föreskrivs att skälig hänsyn ska tas till befintliga bebyggelse-, äganderäts- och fastighetsförhållanden som kan inverka på planens genomförande.

Vissa allmänna intressen, bl.a. om en bebyggelse blir olämplig med hänsyn till de boendes och övrigas hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, bevakas i första hand av Länsstyrelsen i sin funktion som regional planmyndighet under planprocessen och vid prövning eller beslut enligt bestämmelserna i 12 kap. ÄPBL. När enskilda åberopar allmänna intressen, såväl frågor som omfattas av Länsstyrelsens prövning enligt 12 kap. ÄPBL som andra allmänna intressen, blir prövningen i samband med ett överklagande begränsad (se bl.a. RÅ 1994 ref. 39). Det som avgör överprövningens omfattning är utformningen av de bestämmelser som det överklagade beslutet grundas på. Om kommunens beslut ryms inom den handlingsfrihet som de materiella bestämmelserna medger, kommer de avvägningar som en kommun gjort mellan olika samhällsintressen inte bli föremål

Datum
2013-12-20Beteckning
4031-39703-2013

för överprövning. I samband med ett överklagande som berör sådana allmänna intressen som Länsstyrelsen enligt 12 kap. ÄPBL ska bevaka, kan i regel bara prövas om underlaget för Länsstyrelsens prövning varit godtagbar, och om det som tillförts i ärendet efter Länsstyrelsens prövning utgör skäl att frångå denna bedömning. Vidare ska prövas om detaljplanen medför att planen för berörda inte blir acceptabel.

Vad gäller yrkande av Förbundet för Ekoparken och Haga-Brunnsvikens Vänner om återställande av intrång och skador p.g.a. bygget av Norra länken, kan detta inte tas upp inom ramen för den prövning som Länsstyrelsen nu har att göra. Vad gäller föreningarnas yrkande om att en genomgång av området ska göras avseende arkeologiska lämningar kan Länsstyrelsen konstatera att frågor som rör fornlämningar prövas i samband med planens genomförande i det fall sådana påträffas. Om fornlämningar påträffas inom planområdet kan detta medföra att exploatören måste ansöka om tillstånd hos Länsstyrelsen om att rubba, ändra eller ta bort dessa enligt lagen (1988:950) om kulturminnen m.m. innan bebyggelse uppförs eller andra åtgärder vidtas som ändrar eller skadar en fast fornlämning. Yrkandet föranleder därför inte att någon åtgärd nu ska vidtas. Vad gäller civilrättsliga avtal, t.ex. avtal mellan Stockholms stad och SL m.fl., så utgör de inte planhandlingar enligt 5 kap. 9 § ÄPBL. Sådana avtal omfattas därför inte av antagandebeslutet och prövas inte inom ramen för ett överklagat detaljplaneärende. Civilrättsliga frågor prövas i annan ordning.

Planområdet berörs av flera olika detaljplaner. För två av dem löper genomförandetiden fortfarande, bl.a. för detaljplanen för Teknikhus för Norra Länken, Dp 2004-05427A-54, vilken gränsar mot fastigheten Norra Djurgården 1:51. Enligt 5 kap. 11 § första stycket ÄPBL får före genomförandetidens utgång mot berörda fastighetsägares bestridande detaljplanen ändras eller upphävas endast om det är nödvändigt på grund av nya förhållanden av stor allmän vikt, vilket inte kunnat förutses vid planläggningen. Enligt Länsstyrelsens mening är fastighetsägaren till Norra Djurgården 1:51 inte berörd i den mening som avses i 5 kap. 11 § första stycket ÄPBL. Inte heller övriga klaganden är sådana berörda fastighetsägare som avses i 5 kap. 11 § första stycket ÄPBL. Därutöver anser Länsstyrelsen att utbyggnaden av universitetet är av stor allmän vikt. Något hinder enligt 5 kap. 11 § ÄPBL att ändra eller upphäva de gällande detaljplanerna med en löpande genomförandetid föreligger därför inte.

Invändningar om formella brister

Fastighetsägaren till Norra Djurgården 1:51 har motsatt sig att fastigheten brutits ur detaljplanen efter samrådet. När det gäller avgränsningar av en detaljplan anges i 5 kap. 2 § tredje stycket ÄPBL att en detaljplan inte får omfatta ett större område än vad som är befogat med hänsyn till bl.a. syftet med planen. Det är kommunen som bestämmer hur en detaljplan ska avgränsas. Det finns inga hinder att, såsom kommunen vill göra, låta fastigheten Norra Djurgården 1:51 omfattas av en separat detaljplan. När detaljplaner upprättas ska enligt 5 kap. 18 § andra stycket

Datum
2013-12-20

Beteckning
4031-39703-2013

ÄPBL, bestämmelser i 6 kap. 11-18 och 22 §§ miljöbalken tillämpas, om planen kan antas medföra sådan miljöpåverkan som avses i 6 kap. 11 miljöbalken. Detaljplanen för Albano har bedömts medföra betydande miljöpåverkan och en miljökonsekvensbeskrivning har upprättats. Även om Norra Djurgården 1:51 har brutits ur nuvarande detaljplan, där avsikten är att påbörja en separat detaljplan för den fastigheten, har konsekvenserna för Norra Djurgården 1:51 i vissa delar redovisats i miljökonsekvensbeskrivningen för Albanoplanen, framför allt vad gäller konsekvenser för kulturmiljön. Däremot redovisas inte konsekvenserna för in- och utfarten till fastigheten Norra Djurgården 1:51. Länsstyrelsen konstaterar härvid att det finns en detaljplan för Norra Länken (Roslagstull – Ugglevikskällan – Frescati) inom stadsdelen Norra Djurgården i Stockholm, Dp 93001, som vann laga kraft den 24 oktober 1996. I den detaljplanen togs lokalgatan/parallellgatan som bolaget i dag använder sig av vid lastbilstransporter bort för att i stället bli parkmark. Konsekvensen av en förändrad in- och utfart för fastigheten bör ha beaktats i den planen. Mot bakgrund härav anser Länsstyrelsen att den bristen avseende avsaknaden av in- och utfart till Norra Djurgården 1:51 i miljökonsekvensbeskrivningen inte är så stor att det föreligger grund att upphäva detaljplanen. Länsstyrelsen anser sammantaget att det redovisade underlaget får anses tillräckligt för att göra en samlad bedömning för den nuvarande detaljplanen och fastigheten Norra Djurgården 1:51. Det saknas därför skäl att upphäva detaljplanen på den angivna grunden.

Vad gäller invändningarna mot samrådsförfarandet framgår det av 5 kap. 20 § andra meningen ÄPBL att när förslag till detaljplan upprättas ska kommunen bereda bl.a. sakägare som berörs av förslaget tillfälle till samråd. Vidare anges i 5 kap. 21 § ÄPBL att de synpunkter som framförts vid samrådet samt kommentarer och förslag med anledning av synpunkterna ska redovisas i samrådsredogörelse. Av samrådsredogörelsen framgår att samråd har skett under tiden den 13 juni – den 19 augusti 2011. Samrådet kungjordes genom utskick till sakägare, remissinstanser m.fl. samt genom annonsering. Förslaget visades bl.a. på Tekniska Nämndhuset i Stockholm. Vid ett informations- och samrådsmöte i Svedenbergshallen den 20 juni 2011 deltog ca 50 personer. Formerna för hur sakägare ska beredas tillfälle till samråd om planförslag regleras inte i ÄPBL. Länsstyrelsen konstaterar att klaganden, bl.a. Lars Eriksson Gräv & Transport AB genom Stefan Eriksson, har lämnat yttrande med synpunkter under samrådet vilket redovisats i samrådsredogörelsen. Kraven i 5 kap. 20-21 §§ ÄPBL får således anses uppfyllda. Vad klaganden anfört bl.a. om vilka som kallats till samrådsmöte utgör inte skäl för annan bedömning. Skäl att upphäva beslutet på denna grund föreligger därmed inte.

Vad gäller invändningen om att detaljplaneförslaget ändrats väsentligt efter utställningen, att utställningsunderlaget varit undermåligt samt att illustrationer saknas vid utställningen gör Länsstyrelsen följande bedömning. Av 5 kap. 27 § sista stycket ÄPBL framgår att en ny utställning ska ske om förslaget ändras väsentligt. Några uttalanden om vad som kan utgöra en väsentlig ändring görs inte i förarbetena. Med hänsyn till syftet med en utställning torde i kravet på

Datum
2013-12-20

Beteckning
4031-39703-2013

väsentlighet få anses ligga att det ska vara fråga om ändringar som påverkar miljön inom planområdet eller en del av detta och som är av intresse för allmänheten eller har väsentlig betydelse för sakägare och andra inom det område som berörs av ändringen (se Didön m.fl. Plan- och bygglagen, Supplement 12, s. 5:136). Av handlingarna i ärendet framgår att revideringarna efter den andra utställningen främst gällt byggnadsutformning och plantekniska frågor. Vid bedömningen av om det är en väsentlig ändring måste beaktas att planområdet omfattar ca 17 ha och innehåller ett flertal användningsområden, ca 100 000 kvm BTA högskolelokaler och ca 50 000 kvm BTA för student- och gästforskarbostäder, service, parker m.m. Mot bakgrund av detaljplanens omfattning och bredd, att ändringarna inte kan anses påverka den fysiska miljön som planen reglerar samt att ändringarna har kommunicerats med berörda myndigheter och sakägare, anser Länsstyrelsen att de ändringar som har gjorts efter den senast utställningen inte är sådana väsentliga ändringar som borde ha föranlett en ny utställning. Det finns därför inte skäl att upphäva detaljplanen på denna grund. Vad gäller invändningarna mot utställningsunderlaget framgår det av 5 kap. 9 § tredje stycket ÄPBL att planhandlingarna ska utformas så att det tydligt framgår hur planen reglerar miljön. Av 5 kap. 10 § ÄPBL framgår att planbeskrivning och genomförandebeskrivning ska fogas till detaljplanen. Av 5 kap. 26 § första stycket ÄPBL framgår vidare att under utställningstiden ska planförslaget åtföljas av planbeskrivning, genomförandebeskrivning, samrådsredogörelsen samt program för planen, miljökonsekvensbeskrivning, grundkarta och fastighetsförteckning om sådana har upprättats. I 5 kap. 26 § andra stycket ÄPBL anges att planbeskrivningen ska åtföljas av illustrationsmaterial om det inte är uppenbart onödigt. Länsstyrelsen konstaterar att till planen hör ett gestaltungsprogram som illustrerar detaljplaneområdet. Även planbeskrivningen innehåller illustrationer. Trots att förhållandena kring Norra Djurgården 1:51 inte exakt framgår i varken gestaltungsprogram eller planhandling får illustrationsmaterialet ändå anses ha varit tillräckligt enligt ÄPBL vid utställningarna. Att kommunen bedömt att det inte finns något rekreativsvärde i södra Albano får anses ligga inom kommunens handlingsutrymme. Det saknas därför skäl att upphäva detaljplanen på denna grund.

När detaljplanen upprättas ska bestämmelserna i 6 kap. 11-18 och 20 §§ miljöbalken tillämpas om planen kan antas medföra en sådan betydande miljöpåverkan som avses i 6 kap. 11 § miljöbalken. Som anförts ovan har detaljplanen för Albano bedömts medföra sådan betydande miljöpåverkan och en miljöbedömning med upprättande av miljökonsekvensbeskrivning har gjorts för planen. Avseende invändningarna mot miljökonsekvensbeskrivningen konstaterar Länsstyrelsen att enligt 6 kap. 12 § miljöbalken ska miljökonsekvensbeskrivningen identifiera, beskriva och bedöma den betydande miljöpåverkan som planens genomförande kan antas medföra. Rimliga alternativ med hänsyn till planens eller programmets syfte och geografiska räckvidd ska också identifieras, beskrivas och bedömas.

Datum
2013-12-20

Beteckning
4031-39703-2013

I propositionen Miljöbedömningar av planer och program (prop. 2003/04:116 s. 64) framgår att med rimliga alternativ med hänsyn till planen eller programmets räckvidd menas olika alternativa sätt att uppnå målen med planen eller programmet. När det gäller markanvändningsplaner är uppenbara alternativ att områden som avdelats för en viss typ av verksamhet eller ändamål utnyttjas för annat ändamål, liksom att alternativa områden väljs ut för sådana verksamheter och ändamål.

I framtagna miljökonsekvensbeskrivningar har avseende alternativredovisning behandlats lokaliseringalternativ, utformningsalternativ och utveckling efter plansamråd. Det redovisade nollalternativet beskriver en framtida rimlig situation i området, vilken innebär att planområdet i stort sett kvarstår som idag och att delar av området troligtvis kommer att upplåtas för tillfälliga verksamheter i väntan på beslut om vad som långsiktigt ska ske med området. Vidare beskrivs miljökonsekvenserna för bl.a. stads- och landskapsbild, kulturmiljö, naturmiljö, rekreation och friluftsliv, markföroreningar, risk och säkerhet, luftkvalitet samt buller och vibrationer.

Länsstyrelsen finner, mot bakgrund bl.a. av vad som framförts i ovan nämnda proposition, att det krav på redovisning av alternativ som följer av ÄPBL och miljöbalken är uppfyllt. Länsstyrelsen finner vidare att miljökonsekvensbeskrivningen är tillräckligt omfattande med hänsyn till den prövning som ska göras, planens omfattning, påverkan på miljön och riskanalyser. Vad klagandena har anfört om miljökonsekvensbeskrivningen utgör enligt Länsstyrelsens mening inte skäl att upphäva beslutet att anta detaljplanen.

Vad gäller avsaknaden av en specifik riskanalys för Norra Djurgården 1:51 konstaterar Länsstyrelsen att genomförandet av detaljplanen inte kommer att medföra en sådan riskökning för Albano Smide att nuvarande användning bedöms som oacceptabel enligt riskutredningen. Enligt riskanalysen, gjord av Briab 2012, får fastigheten med Albano Smide inte användas för känslig verksamhet som undervisning, samlingslokaler, bostäder m.m. Detta bedöms inte heller förekomma idag, varför riskerna kan betraktas som tolerabla utifrån risken som följer av tunnelmynningens närhet. Även trafikutredningen får anses vara tillräcklig.

Vad gäller invändningen att kommunfullmäktiges beslutsunderlag skulle ha varit ofullständigt inför antagandebeslutet konstaterar Länsstyrelsen att de riskanalyser som finns i ärendet har legat till grund för avsnittet om risk och säkerhet i miljökonsekvensbeskrivningen. Miljökonsekvensbeskrivningen har därefter ingått som underlag inför kommunfullmäktiges beslut varför fullmäktige får anses ha tagit del av samtliga handlingar som hör till planen. Att genomförandebeskrivningen har ett annat datum än övriga handlingar är en brist. Enligt länsstyrelsens mening framgår det dock tydligt att genomförandebeskrivningen hör till de reviderade planhandlingarna i ärendet som

Datum
2013-12-20

Beteckning
4031-39703-2013

ingår i detaljplanen. Länsstyrelsen bedömer därför inte att denna brist utgör grund att upphäva detaljplanen.

Länsstyrelsen finner sammanfattningsvis att det inte framkommit att planhandlingarna eller handläggningen i kommunen har sådana brister eller att det i övrigt föreligger sådana omständigheter som innebär att kommunens planbeslut inte har tillkommit i laga ordning. Att klagandena inte fått gehör för sina synpunkter eller att kommunen inte tagit hänsyn till alla remissinstansers synpunkter i ärendet medför ingen annan bedömning.

Intresseavvägningar m.m.

Såsom anförts ovan beslutade Länsstyrelsen i delbeslut den 23 januari 2013 i sin egenskap av regional planmyndighet, att med stöd av 12 kap. 1 § första stycket punkt 1 ÄPBL, ta upp den antagna planen för prövning med anledning av att det fanns en risk för att riksintresset Kungliga nationalstadsparken inte skulle tillgodoses. Länsstyrelsen fann däremot inte skäl att pröva kommunens antagandebeslut i något annat avseende. Detta innebär bl.a. att exploateringen enligt detaljplanen inte befaras innebära att en miljö kvalitetsnorm inte följs eller att bebyggelsen annars blir olämplig med hänsyn till de boendes och övrigas hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor.

Nu aktuellt planområde, Albanoområdet, ligger inom den centrala delen av Kungliga nationalstadsparken. Av 4 kap. 7 § miljöbalken framgår att området Ulriksdal-Haga-Brunnsviken-Djurgården är en nationalstadspark. Området är, vilket framgår av 4 kap. 1 § miljöbalken, i dess helhet av riksintresse med hänsyn till de natur- och kulturvärden som finns i området. Inom en nationalstadspark får enligt 4 kap. 7 § andra stycket miljöbalken ny bebyggelse och nya anläggningar komma till stånd och andra åtgärder vidtas endast om det kan ske utan intrång i parklandskapet eller naturmiljön och utan att det historiska landskapets natur- och kulturvärden i övrigt skadas.

I förarbetena till nationalstadsparken (prop. 1994/95:3) anges bl.a. att natur- och kulturvärdena har olika tyngd i olika delar av nationalstadsparken samtidigt som området i sin helhet är av riksintresse med hänsyn till dess samlade natur- och kulturvärden. Av syftet följer att områdets huvudstruktur vad avser natur- och bebyggelseområden inte får ändras. Nya byggnader och anläggningar som inte behövs för att befintliga verksamheter ska kunna fungera bör därför i princip inte medges. Skyddet torde däremot inte hindra etablerade verksamheter inom eller intill nationalstadsparken från att fungera och utvecklas i anslutning till tidigare ianspråktaga områden. Inom ramen för skyddet bör det vara möjligt att uppföra ett begränsat antal nya byggnader inom bostadsområdena och inom områdena med byggnader för bl.a. högre utbildning och vetenskaplig forskning. En utveckling av högre utbildning och forskning samt till forskning anknuten verksamhet inom småindustriområdet Albano torde inte förhindras av skyddet (ss.

Datum
2013-12-20

Beteckning
4031-39703-2013

41-45). Med skada i den nu aktuella bestämmelsen avses negativ inverkan av någon betydelse för de angivna värdena (s. 50).

Av planhandlingarna framgår bl.a. att markanvändningen inom det nu aktuella planområdet sedan slutet av 1800-talet huvudsakligen har innefattat småskalig industribebyggelse, försäljning, verkstäder, lagerverksamhet och parkeringsytor. Idag är det mesta rivet och stora delar av framför allt södra Albano utgörs av oanvänd öppen mark i form av en grusplan. Området är avskärmat från övriga nationalstadsparken med Roslagsvägen, Roslagsbanan och Värtabanan som de främsta barriärerna.

Det antagna planförslaget innebär bl.a. att södra respektive norra delen av Albanoområdet bebyggs, medan Albanoskogen som ligger däremellan samt delen längst norrut behålls som naturmark. Värtabanan avses överdäckas. I södra delen av området får husen en höjd på fyra till fem våningar och i norra delen tre till fem våningar. Dessutom föreslås i planområdets sydöstra del en rund byggnad som får ha en totalhöjd över nollplanet om +44,0 meter, vilket innebär att den blir något högre än de andra byggnaderna i planområdet. Byggnaderna avses inrymma skola samt student- och forskarbostäder.

För områden markerade med SB1 på plankartan har användningssättet angivits som "Skola och parkering. Bostäder får uppföras i de tre översta våningarna". Länsstyrelsen har i sin egenskap av regional planmyndighet i delbeslut den 23 januari 2013 anfört att inom område SB1 kan bostäder för andra än studenter och gästforskare som inte har koppling till universitet och högskola tillkomma. Detta är inte förenligt med nationalstadsparken, inte heller med den antagna fördjupade översiktsplanen för nationalstadsparksområdet samt det i planbeskrivningen uttalade syftet med aktuell detaljplan. Detaljplanen med nuvarande utformning kan komma att innebära att bostäder som inte är förenliga med uttalat syfte för nationalstadsparken kan tillkomma. Kommunen har medgivit att planbestämmelsen SB1 ändras. Länsstyrelsen ändrar därför i enlighet med 13 kap. 8 § ÄPBL aktuell planbestämmelse SB1 så att den får lydelsen "Skola och parkering. Student- och forskarbostäder får uppföras i de tre översta våningarna."

Länsstyrelsen kan konstatera att ett genomförande av aktuell detaljplan varken skulle innebära ett intrång i parkmark eller i naturmiljö, då områdena som är tänkta för bebyggelse i stort sett redan är ianspråktagna genom tidigare exploateringar (Jfr. RÅ 1998 not. 101). Frågan är då om byggnationen kan anses skada det historiska landskapets natur- och kulturvärden i övrigt. Härvid kan sägas att bebyggelsen kommer att vara synlig från känsliga platser i nationalstadsparken och i vissa fall, beroende på var man befinner sig, bryta horisontlinjen. De tillkommande byggnaderna är emellertid inte de enda byggnaderna som höjer sig över horisontlinjen eller framträder inom trädridån. Vidare kan tilläggas att det långa avståndet i vissa fall tonar ner synintrycket. Mot denna bakgrund, ovan angivna ändring av planbestämmelsen SB1, och med beaktande av att Länsstyrelsen i sin egenskap som regional planmyndighet i utställningsyttranden

Datum
2013-12-20

Beteckning
4031-39703-2013

den 5 juni 2012 respektive den 1 augusti 2012 har bedömt att förslaget inte innebär skada på nationalstadsparken enligt 4 kap. 7 § miljöbalken, finner Länsstyrelsen att genomförandet av planen inte kan anses skada det historiska landskapets natur- och kulturvärden på sådant sätt som avses i 4 kap. 7 § miljöbalken. Vad klagandena har anfört om skada på det historiska landskapet utgör således inte grund för att upphäva antagandebeslutet.

Vad gäller överklagandet av Lars Eriksson Gräv & Transport AB konstaterar Länsstyrelsen att det av handlingarna framgår att bolaget äger fastigheten Norra Djurgården 1:51 som är belägen utanför planområdet för den överklagade detaljplanen. Av handlingarna i ärendet framgår vidare att fastigheten i dag inte är planlagd och att bolaget har kommit in till kommunen med en begäran om att få fastigheten planlagd. Såvitt Länsstyrelsen förstår det har kommunen för avsikt att starta ett särskilt planarbete för Norra Djurgården 1:51. Bolagets planförslag innebär bl.a. att bolaget ska få uppföra en byggnad om 25 våningar för studentboende. Fastigheten Norra Djurgården 1:51 används i dag som verkstad och till uppställning av gamla hästvagnar från 1700 – 1800-talet. I plankartan till den nu överklagade detaljplanen har en planbestämmelse införts som anger att bebyggelse som omfattar samlingslokaler, undervisningslokaler, bostäder eller hotell ska förläggas med fasader på ett avstånd som överstiger 25 meter till tunnelkonstruktionens mynningar. Befintlig byggnad på Norra Djurgården 1:51 ligger ca 4 meter från den västra tunnelmynningen. Vid prövningen av den överklagade detaljplanen prövar Länsstyrelsen dock endast hur den pågående markanvändningen påverkas av den föreslagna planen, dvs. den framtida markanvändningen av fastigheten prövas inte i detta ärende. Enligt Länsstyrelsens mening medför nämnda planbestämmelse inget hinder för pågående markanvändning på fastigheten Norra Djurgården 1:51. Bolaget har vidare anfört att detaljplanen omöjliggör angöringen av långa fordon med släp till fastigheten eftersom planen hindrar en fortsatt användning av den lokalgata/parallellgata som löper utmed Roslagsvägen för in- och utfart till Albano Smide och att lastbilar inte kan vända på Albano Smides gård. Länsstyrelsen konstaterar att Norra Djurgården 1:51 inte gränsar mot Roslagsvägen. För att ta sig ut på Roslagsvägen kör fastighetsägaren i dag över grannfastigheten, Norra Djurgården 1:8, genom servitutsrätt. Vidare konstaterar Länsstyrelsen, så som ovan anförts, att detaljplanen för del av Norra Länken (Roslagstull – Ugglevikskällan – Frescati), Dp 93001, redan 1996 tog bort lokalgatan som fastighetsägaren i dag använder för att köra in lastbilar på och därefter backa upp till den egna fastigheten. I detaljplanen för Norra Länken är området utlagd som parkmark. Den nuvarande detaljplanen har således inte ändrat något förhållande som påverkar fastighetsägarens angöring till fastigheten, utan innebär endast en bekräftelse på detaljplanelagd markanvändning. Nuvarande detaljplan medför således inte att fastighetsägaren till Norra Djurgården 1:51 drabbas av någon störning som blir betydande genom nuvarande plan. Den angöring som garanteras i detaljplanen får således anses som tillräcklig. Vad bolaget anfört om att den nuvarande parallellgatan till Roslagsvägen ska bibehållas, att infarten till byggnadens norra sida ska återställas och att in- och utfarten från Roslagsvägen ligger i en farlig,

Datum
2013-12-20

Beteckning
4031-39703-2013

skymd kurva föranleder ingen annan bedömning. Bolaget har även anfört att detaljplanen gör det omöjligt för rörelsehindrade att dels komma upp från Roslagsvägen till Albano Smides entré, dels att från Roslagsvägen komma upp till den högre nivån ovanpå tunneln eller att via bron ta sig över Roslagsvägen. Länsstyrelsen som tagit del av detaljplanens handlingar bedömer att detaljplanen får anses säkerställa att en godtagbar tillgänglighet och användbarhet kan uppnås inom planområdet, även om den slutliga utformningen måste prövas mer ingående i samband med planens genomförande. Vad gäller tillgängligheten till Albano Smides byggnad gör Länsstyrelsen ingen bedömning då fastigheten ligger utanför detaljplaneområdet. Länsstyrelsen konstaterar också att Albano Smide är friliggande på plankartan och bedöms synas väl från Roslagsvägen. Vid en samlad bedömning finner Länsstyrelsen såvitt upplysts om pågående markanvändning för fastigheten Norra Djurgården 1:51 inte skäl att anta att den i större omfattning kommer att inskränkas. Vid en vägning mellan fastighetsägarens enskilda intressen och de intressen som planen syftar till att tillgodose, att de fördelar som kan vinnas med detaljplanen överväger de nackdelar som planen eventuellt orsakar fastighetsägaren till Norra Djurgården 1:51. Länsstyrelsen anser således att det inte framkommit att detaljplanen skulle innebära åsidosättande av kraven i 1 kap. 5 § och 5 kap. 2 § ÄPBL vid en vägning mellan de olika intressen som berörs. För övrigt anser Länsstyrelsen att de olägenheter som detaljplanen kan medföra för Norra Djurgården 1:51 i form av sämre ljusinsläpp, att parken norr om Albano Smide kommer att tas bort eller att nödutgången måste flyttas inte kan vara så betydande att planen av det skälet inte kan godtas. Vad klaganden har anfört i övrigt om bl.a. Europakonventionen, att räddningsfordon inte kan angöra Albano Smides norra eller östra fasad eller att detaljplanen borde möjliggöra byggandet av ett garage under Albano Smide, utgör inte heller skäl att upphäva planen. Överklagandet av Lars Briksson Gräv & Transport AB ska därför avslås.

Vid prövningen av övriga klaganden finner Länsstyrelsen att detaljplanen inte kan anses medföra sådana olägenheter att planen av det skälet inte kan godtas. Länsstyrelsen anser sammanfattningsvis, vid en vägning mellan klagandenas intressen och de intressen som detaljplanen syftar till att tillgodose, att det som klagandena har anfört inte utgör tillräckliga skäl för att upphäva antagandebeslutet. Även överklagandena av Föreningen Gustavianska Parken, Förbundet för Ekoparken och Haga-brunnsvikens Vänner ska därför avslås.

Datum
2013-12-20

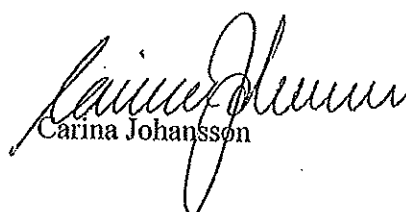
Beteckning
4031-39703-2013

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt enligt bilaga.

Beslut i detta ärende har fattats av länsassessor Ulla Jarnås. Föredragande har varit länsassessor Carina Johansson. I beslutet har även riskhanteringsingenjör Olof Paulin deltagit.


Ulla Jarnås


Carina Johansson

Sändlista:

Lars Eriksson Gräv & Transport AB, Box 819, 114 79 Stockholm
Föreningen Gustavianska Parken, c/o Gösta Blücher, Björkenäsvägen 57 Rydnäs,
373 00 Jämsjö
Förbundet för Ekoparken, c/o Richard Murray, Stora Skuggans väg 30, 115 42
Stockholm
Haga-Brunnsvikens Vänner, c/o Märtha Angert Lillenstråle, Box 23224, 104 35
Stockholm
Svenska Turistföreningen Stockholmskretsen, c/o Gunnar Eriksson/Ing-Britt
Källman, Själagårdsgatan 13, 1tr, 111 13 Stockholm



Hur man överklagar hos Mark- och miljödomstolen

Var ska beslutet överklagas

Länsstyrelsens beslut kan skriftligen överklagas till Mark- och miljödomstolen.

Hur man utformar sitt överklagande m.m.

I skrivelsen ska du

- tala om vilket beslut du överklagar, t.ex. genom att ange ärendets nummer (diarienumret)
- redogöra för hur du anser att beslutet ska ändras.

Du bör också redogöra för varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Du kan givetvis anlita ombud att sköta överklagandet åt dig.

Behöver du veta mer om hur du ska gå till väga, så ring eller skriv till Länsstyrelsen.

Övriga handlingar

Om du har handlingar eller annat som du anser stöder din ståndpunkt, så bör du skicka med det.

Var inlämnas överklagandet

Din skrivelse ska inlämnas/skickas till Länsstyrelsen och inte till Mark- och miljödomstolen.

Tid för överklagande

Länsstyrelsen måste ha fått din skrivelse inom tre veckor från den dag du fick del av beslutet, annars kan ditt överklagande inte tas upp.

Underteckna överklagandet

Din skrivelse ska undertecknas och namnteckningen förtydligas. Uppge också postadress och telefonnummer.

